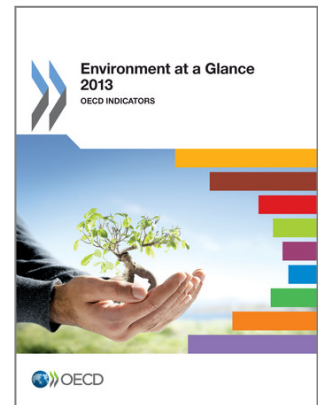

OECD *Multilingual Summaries*

Environment at a Glance 2013: OECD Indicators

Summary in Danish

Read the full book on: [10.1787/9789264185715-en](https://doi.org/10.1787/9789264185715-en)

Miljøoversigt 2013: OECD-indikatorer

Sammendrag på dansk

Vores moderne livsstil og den globale befolkningstilvækst har sat vigtige miljøressourcer under pres, dvs. luft, vand og jord og de dyr og planter, der lever af dem. Hvor gode er vi til at bryde forbindelsen mellem økonomisk vækst og skader på miljøet? Svaret er et lidt blandet billede, som viser nogen fremgang på vigtige områder som luftforurening, transport, energi, vand og beskyttelse af biodiversitet, men ikke nok til at bevare vores naturressourcer for fremtiden.

Presset på miljøet er stigende, men siden 1990'erne har stigningstakten generelt været lavere end den økonomiske vækst i OECD-økonomierne. Denne proces kaldes relativ afkobling.

Energiintensiteten – den mængde energi, der skal til for at skabe en enhed af BNP – er faldet i OECD-landene i de sidste to årtier. Andelen af gas i brændstofmikset steg, men overordnet set dominerede de fossile brændstoffer fortsat energiforsyningen. Andelen af vedvarende energi har holdt sig relativt stabilt på omkring 9 % af den samlede forsyning i OECD, dog med en lille stigning i de senere år. Underliggende faktorer i lavere energiintensitet er strukturelle forandringer i økonomien, energibesparelsesforanstaltninger, miljøpolitiske tiltag, tekniske fremskridt og i nogle lande udflytning af energi- og ressourceintensiv produktion til andre lande.

Fremskridt med hensyn til at reducere energiforbruget pr. capita har været noget langsommere, delvist på grund af en 17 % stigning i energibehovet til transport. **Vejtransport** dominerer fortsat transportsektoren, og det fører til ekstra energiforbrug og vejbyggeri, som påvirker sundheden og naturen. Landenes indsats for at fremme renere køretøjer er stort set blevet opvejet af en stigning i antallet af køretøjer på vejene og øget brug af køretøjerne. Transportaktiviteter er stadig overordnet set knyttet til vækst i BNP, og i mere end en tredjedel af OECD-landene overstiger vækst i vejtrafikken den økonomiske vækst.

Materialeintensiteten – mængden af materialeressourcer, der skal bruges til at producere en enhed af BNP – er også faldet siden 1990. Materialeforbruget er blevet relativt afkoblet fra den økonomiske vækst i OECD-området. Det skyldes delvist stigningen i servicesektoren og den økonomiske krise og delvist stigende import og udflytning af ressourceintensiv produktion til udlandet.

Landbrugsproduktionen i OECD-området voksede langsommere fra 2000 til 2010 end i 1990'erne. Samtidig faldt en række negative, landbrugsbaserede miljøfaktorer: udledning af drivhusgasser, forbrug af vand og gødning og overskud af næringsstoffer (potentielt overførsel af næringsstoffer til jord, vand og luft). En reduktion i landbrugsstøtten, især de mest miljøskadelige typer, har været en vigtig faktor i at opnå denne forbedring.

Overordnet set er der behov for en stærkere indsats for at tage et afgørende skridt fra relativ til absolut afkobling, der ville vende den skadelige påvirkning af miljøet, for at beskytte basen af naturressourcer og for at forbedre folks miljømæssige livskvalitet.

Vigtige resultater

- Overordnet set vokser **udledningen af drivhusgasser** fortsat over hele verden med CO₂ som den dominerende drivhusgas og hovedfaktoren bag den overordnede tendens. Siden 1990 er de **energirelaterede CO₂-udledninger** vokset langsommere i OECD-landene end globalt. I dag står OECD-landene for under halvdelen af verdens udledning af drivhusgasser, men udleder stadig langt mere CO₂ pr capita, nemlig 10 tons pr. person sammenlignet med 4 tons pr. person i de fleste andre regioner. Mange OECD-lande har afkoblet deres CO₂-udledninger fra BNP-vækst, selvom afkoblingen fortsat er svag, og i mange lande er udledningerne fortsat med at stige.
- **Udledningerne af svovloxid (SO_x) og nitrogenoxid (NO_x)** er i OECD som helhed faldet betydeligt siden 1990 (henholdsvis -69 % og -36 %). Næsten alle OECD-lande opnåede en absolut afkobling af SO_x-udledningen fra BNP, mens to tredjedele opnåede en absolut afkobling af NO_x-udledningen. I nogle få OECD-lande fortsatte NO_x-udledningen imidlertid med at stige i takt med BNP og den kontinuerlige vækst i vejtrafikken. Ozon ved jordoverfladen, NO₂-koncentrationen, fine partikler og giftig luftforurening påvirker fortsat menneskets sundhed negativt, især i byområder.
- **Ferskvandsindvinding** har siden 1990'erne generelt holdt sig på et stabilt niveau i OECD-landene på trods af den stigende efterspørgsel efter vand fra forskellige kilder. Det skyldes mere effektiv brug og bedre prispolitikker, men også en større udnyttelse af alternative vandkilder som genbrugt og afsaltet vand. Mange OECD-lande har opnået en relativ afkobling af vandindvinding fra vækst i BNP, men resultaterne varierer fra land til land og inden for de enkelte lande.
- **Infrastrukturen til spildevandsbehandling** er udvidet betydeligt. Andelen af OECD's befolkning, som er tilsluttet et kommunalt spildevandsanlæg, er steget fra omkring 60 % i begyndelsen af 1990'erne til næsten 80 % i 2010. En vigtig udfordring i forhold til yderligere udvidelse af spildevandsbehandlingen i nogle lande er at finde andre måder at betjene små eller isolerede bebyggelser på. Mange lande står over for stigende omkostninger, fordi der er behov for at vedligeholde og opgradere vandforsynings- og kloaknettene.
- **Området med beskyttede jordarealer** er vokset i næsten alle OECD-landene og er nået op på omkring 11 % af det samlede areal. Disse områder er imidlertid ikke altid repræsentative for den nationale **biodiversitet** og er heller tilstrækkeligt forbundne. Truslerne mod biodiversiteten er stigende, især fra ændringer i arealudnyttelse og udvikling af infrastruktur. Mange naturlige økosystemer er blevet nedbrudt, og mange **dyre- og plantearter** i OECD er truede. Trusselsniveauerne er især høje i lande med høj befolkningstæthed.
- **Skovområderne** har holdt sig relativt stabilt på omkring 30 % af jordarealet i OECD. De fleste OECD-lande præsenterer et billede af bæredygtig kvantitativ udnyttelse af deres skovressourcer. Der er dog væsentlige forskelle inden for landene, og mange skove er truet af forringelse, fragmentering og konvertering til andre arealtyper. Øget efterspørgsel efter træ for at nå målene for vedvarende energi spiller en stigende rolle i den kommercielle udnyttelse af skovene.
- **Kommunalt affald**, som er genereret i OECD-området, steg med 19 % i 1990'erne, men stigningstakten faldt i begyndelsen af 2000-tallet. I dag genererer en person, som bor i OECD-området, i gennemsnit 530 kg affald om året. Det er 30 kg mere end i 1990, men 30 kg mindre end i 2000. OECD-landene omdirigerer i stigende grad affald fra lossepladser og forbrændingsanstalter og sender det tilbage i økonomien via genbrug. Lossepladser er dog stadig den vigtigste affaldsbehandlingsmetode i mange OECD-lande.

© OECD

Dette sammendrag er ikke en officiel OECD oversættelse.

Reproduktion af dette sammendrag er kun tilladt på betingelse af, at OECD copyright og titel på den originale publikation nævnes.

Sammendrag på flere sprog er oversatte uddrag af OECD publikationer, der oprindeligt blev publiceret på engelsk og fransk.

De er gratis tilgængelige på OECD Online Bookshop www.oecd.org/bookshop

For yderligere oplysninger kan man kontakte afdelingen OECD Rettigheder og Oversættelser, Direktoratet for Offentlige Anliggender og Kommunikation på rights@oecd.org eller pr. fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Besøg vores website www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *Environment at a Glance 2013: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264185715-en